

KLAGANDE
AA

Ombud: Advokaterna Niclas Rockborn, Gustav Skogö och Björn Tude
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
Box 5747
114 87 Stockholm

MOTPART
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT
Finansinspektionens beslut 2019-06-27, se bilaga 1

SAKEN
Handel med finansiella instrument

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten ändrar Finansinspektionens beslut och bestämmer sanktionsavgiften till 150 000 kr.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt.

YRKANDEN M.M.

AA

AA yrkar att förvaltningsrätten i första hand upphäver Finansinspektionens beslut och i andra hand sätter ned sanktionsavgiften.

Sanktionsavgiften står inte i proportion till den överträdelse som föranlett ingripandet och Finansinspektionen har inte följt sina egna riktlinjer vid bestämmandet av avgiften. Finansinspektionen har inte beaktat aktuella förmildrande omständigheter.

Att nå slutsatsen att hans sena rapportering tillfört ytterligare substantiell information till marknaden därför att han har en undantagslös anmälningsskyldighet är i strid med flaggningsreglernas systematik. Den abstrakta typsituation som reglerna tar sin utgångspunkt från är inte relevant i förevarande fall då Tikvah Management LLCs (Tikvah) innehav i Invuo Technologies AB motsvarade AA innehav.

För att avgöra om överträdelsen ska anses vara allvarlig måste en bedömning göras i varje enskilt fall. Syftet med de nu tillämpliga flaggningsbestämmelserna är att genomlysa när någon i praktiken utövar en större kontroll än vad som utåt sett kan utläsas. Frågan är huruvida överträdelsen haft några konkreta eller potentiella effekter på det finansiella systemet och om överträdelsen har inneburit skada för någon annan än honom själv. Bägge dessa frågor ska besvaras nekande.

Omedelbart efter att han fick kännedom om den personliga skyldigheten att rapportera genomförde han korrekta flaggningar. Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 22 januari 2019, mål nr 13116-18 och 13140-18, talar

för att uppgiftslämnande som sker när Finansinspektionen inte har gjort någon indikation på att beivra överträdelsen, ska anses som ett sådant aktivt samarbete som ska föranleda nedsättning av sanktionsavgiften. I det aktuella fallet har ett frivilligt uppgiftslämnande ägt rum.

Det är inte möjligt att utläsa hur storleken av sanktionsavgiften ökar i förhållande till riktlinjernas lägsta schablongräns men man kan få klarhet i frågan genom att granska Finansinspektionens praxis. Av denna kan det utläsas att Finansinspektionen regelmässigt beslutar om den lägsta möjliga avgift som riktlinjerna anger. Med anledning av att sanktionsavgiften så väsentligt avviker från Finansinspektionens praxis är den varken proportionerlig eller förutsebar.

Att Finansinspektionen säger sig ha gjort en proportionalitetsbedömning ger ingen vägledning vad denna består i eller vilka överväganden och avvägningar som gjorts av de faktiska omständigheterna. Med hänsyn till att Finansinspektionen inte har motiverat sitt beslut har han åsamkats merkostnader för att överklaga beslutet, bestående av ombudsarvoden. Han ber att förvaltningsrätten, i det fall han ska betala sanktionsavgift, beaktar detta sakförhållande i samband med prövningen av skäligheten av sanktionsavgiften.

Sanktionslindringen måste fastställas till åtminstone 75 % eller i varje fall 50 %. Utöver detta ska sanktionsavgiftens storlek som allra högst fastställas till 200 000 kr, eller i varje fall ett betydligt mer proportionerligt och förutsägbart belopp.

Finansinspektionen

Finansinspektionen medger att förvaltningsrätten sätter ned sanktionsavgiften till 650 000 kr men anser att överklagandet ska avslås i övrigt.

Finansinspektionen hade tidigare en praxis där överträdelser om mer än 40 handelsdagar fick lägsta schablonbelopp. Vid utvärdering 2018 kom man fram till att det inte är förenligt med lagstiftningen om att sanktionsavgiften ska vara avskräckande m.m. I AA fall har det betytt att han har fått betydligt högre avgift än i tidigare avgöranden. Att överträdelsens längd har betydelse för avgiften framgår av schablonen och den enskilde har inte genom Finansinspektionens tidigare praxis fått berättigade förväntningar på avgift enligt tidigare praxis.

Överträdelsen i det här fallet är inte allvarlig, bara längden. Just i det här fallet var ägarförhållandena desamma men marknaden måste kunna förlita sig på att rätt information ges. Alla omständigheter talar i viss del till AA fördel och därför medges en viss nedsättning. Mot bakgrund av bl.a. förhållandet mellan AA och hans helägda bolag och de kontakter som förekommit mellan AA och Finansinspektionen, är det vid en sammanvägd bedömning skäligt att medge att avgiften sätts ned med ca 25 %. Sanktionsavgiften för de båda överträdelserna kan gemensamt stanna vid 650 000 kr.

Förvaltningsrätten har den 17 december 2019 hållit muntlig förhandling i målet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Begreppet ”innehav aktier” i 4 kap. 3 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (LHF) tar i ljuset av bestämmelsen i övrigt i paragrafen och bestämmelserna 4 kap. 4 och 5 §§ samma lag, med hänvisningen till definitionen av moderbolag och dotterföretag i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), sikte på både direkta innehav och indirekta innehav genom dotterföretag. Vidare framgår av bestämmelserna att som moderbolag räknas även fysisk person.

Det är inte ifrågasatt i målet att **AA** anmält de båda ändringarna i dotterföretagets direkta innehav 324 och 21 handelsdagar för sent. Det finns därför grund för att påföra **AA** en sanktionsavgift.

Enligt 6 kap. 3 d § LHF ska Finansinspektionen, när den beslutar om en sanktion mot en fysisk eller juridisk person, ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Av 6 kap. 3 f § i LHF följer att hänsyn bl.a. ska tas till sådana omständigheter som anges i 3 d § i samma lag när sanktionsavgiftens storlek fastställs. I förarbetena uttalas att utgångspunkten vid beslut om ingripande och sanktioner bör vara att det ska göras en sammanvägd bedömning av de olika omständigheterna i det enskilda fallet (se prop. 2015/16:26 s. 106).

Att det rör sig om två olika innehavsförändringar och att den ena förseningen är avsevärd talar för att sanktionsavgiften ska bestämmas till ett betydande belopp. Å andra sidan talar **AA** agerande för att sanktionsavgiften ska bestämmas till ett lägre belopp. **AA** har när han insett att anmälningsskyldigheten gällde även honom utan dröjsmål

agerat i enlighet med bestämmelserna. Även den omständigheten att förändringen tidigare anmälts av ett annat företag inom koncernstrukturen, **AA** helägda dotterföretag, talar för att sanktionsavgiften ska hållas ned. Denna omständighet innebär enligt förvaltningsrättens mening att risken för skador på grund av **AA** för sena anmälningar varit närmast obefintlig för andra intressenter i koncernstrukturen och Invuo Technologies AB.

Vid en sammanvägning av omständigheterna anser förvaltningsrätten att sanktionsavgiften ska bestämmas till 150 000 kr. Överklagandet ska således bifallas delvis.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Mattias Almqvist
Chefsrådman

Nämndemännen Gunilla Bergström, Keith Ehlén och Yngve Jönsson har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarien Andrea Bondesson har föredragit avgörandet.